

Alergia na slnko, slnečná energia

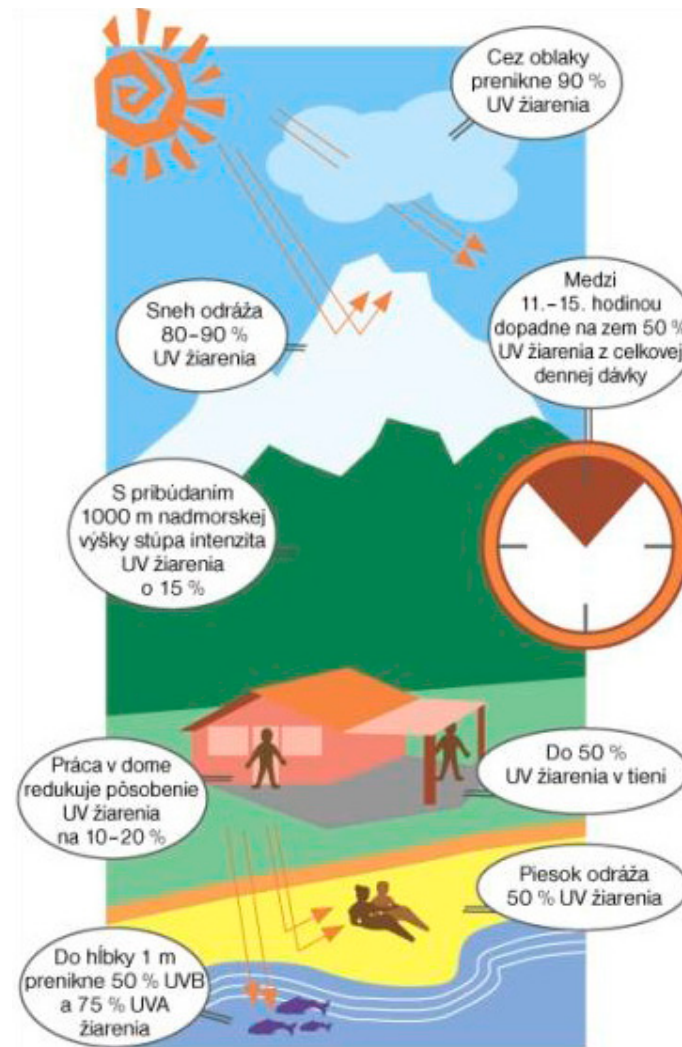
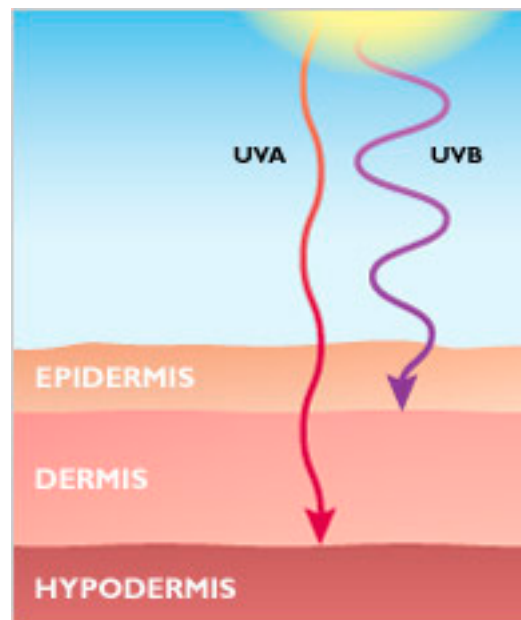

Alergia na slnko, slnečná alergia

- je reakcia imunitného systému na slnečné svetlo
- jedná sa o hypersenzitivitu na UV radiáciu
- vyvolávajú ju oba typy UV lúčov, UVA aj UVB (UVA však vo výrazne väčšej miere)
- môže sa objaviť náhle alebo aj oneskorene
- na pokožke sa vytvorí začervenané svrbivé pluzgieriky, ktoré sa šíria najmä vo výstrihu, na ramenách a na pokožke vystavenej slnku

UVA a UVB lúče

- UVB lúče prenikajú do najvrchnejšej vrstvy kože - pokožky – Epidermis (spálenie, alergia, vznik vrások)
- UVA lúče prenikajú až do podkožia – Hypodermis (vznik voľných radikálov, starnutie pokožky, rakovina, hnednutie pokožky pri opaľovaní)

UVA a UVB lúče

SPF - udáva, o aký násobok času možno po nanosení prípravku na kožu predĺžiť pobyt na slnku, bez jej začervenania. napríklad prostriedok s SPF 25 umožňuje fototypu I predĺžiť pobyt na slnko asi o 4 hodiny. (SPF 25 x 10 minút (doba za ktorú sa fototyp I spáli) t.j. 250 minút teda 4 hodiny.

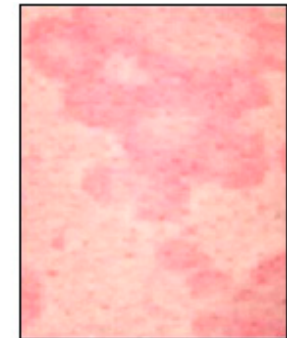
Tak isto si treba dávať pozor pri dlhšej jazde autom keďže UV lúče prechádzajú aj cez sklo
BAVLNENÉ OBLIEČENIE dokáže poskytnúť ochranu vo forme SPF 15

UVA a UVB lúče

Kožný fototyp	Charakteristika	Reakcia kože na slnko*	Hranica začervenania kože bez ochrany
I	 <p>veľmi svetlá koža, ryšavé vlasy, pehy</p>	vždy sa spáli, niekedy sa opáli do červena, nikdy nepigmentuje	10 minút
II	 <p>svetlá koža, svetlé vlasy</p>	vždy sa opáli do červena, niekedy slabo pigmentuje	10 – 20 minút
III	 <p>stredne svetlá koža, tmavoplavé až tmavé vlasy</p>	niekedy sa opáli do červena, zriedkavo sa spáli, vždy pigmentuje	20 – 30 minút
IV	 <p>tmavá koža, tmavé vlasy</p>	nikdy sa nespáli, veľmi dobre pigmentuje	45 minút

Najčastejšie postihnuté miesta

- krk
- zadná časť dlaní
- vnútorná strana paží
- lýtka a predkolenie

Prejavy

- **Polymorfná svetelná erupcia (PLE)** začína po niekoľkých minútach až hodinách pobytu na slnku. Začína svrbením kože a vytvorením drobných belavých až žltých hrbolčekov na červenej spodine. Zápal v okolí kožných ciev môže spôsobiť začervenanie a opuch kože. PLE, často nazývaná aj "otrava zo slnka", môže postihnúť kožu tváre, krku, ramien aj rúk. Prejavy často odoznejú do niekoľkých dní po tom, ako začneme postihnuté oblasti chrániť pred slnkom. U väčšiny ľudí sa objavuje na jar a na začiatku leta. Ide o najčastejšiu formu alergie zo slnka.
- **Aktinické prurigo** sa najčastejšie vyskytuje u detí a mladých dospelých. Ide o familiárne sa vyskytujúcu variantu PLE. Prejavy sa môžu rozšíriť aj na oblasti, ktoré neboli exponované slnku. Tekutinou naplnené hrbolčky často praskajú a môžu zanechávať aj jazvy. Postihuje líca, pery, krk, uši, ramená aj ruky. Prejavy najčastejšie začínajú v lete a upravujú sa od neskorej jesene.

Prejavy

- **Chronická aktinická dermatitída** sa prejavuje suchými, svrbivými a zapálenými škvrnami na tvári, vlasatej časti hlavy, na krku, hornej časti hrudníka, ramenách a na chrbátoch rúk. Prejavy sa veľmi podobajú kontaktnej alergii. Rozsiahle postihnuté oblasti často obsahujú aj ostrovčeky nepostihnutej kože. V niektorých prípadoch sa škvrny objavajú aj na dlaniach alebo chodidlách.
- **Solárna urtikária** sa objavuje niekoľko minút po expozícii slnku a môže sa prejaviť ako žihľavka alebo pluzgiere. Môže postihovať aj oblasti, ktoré neboli exponované slnku. Je častejšia u starších dospelých. Upraví sa po niekoľkých hodinách.

Predíspozícia

Rasa

Pohlavie a vek (najčastejšia u dievčat a žien pod 30 rokov)

Expozícia rôznym látkam (parfémy, dezinfekčné látky)

Užívanie liekov (Reakcie na perorálne užívané liečivá sú menej časté ako reakcie na lokálne používané liečivá.

Lieky vyvolávajúce fotosensitivitu zahŕňajú najmä lieky na vysoký krvný tlak (tiazidy), antibiotiká (tetracyklíny a sulfonamidy), izotretinoín (na liečbu akné) a nesteroidné antiflogistiká (ibuprofén alebo ketoprofén).

Niektoré rastliny alebo chemikálie. Medzi rizikové potraviny patria citrusy, petržlen, zeler alebo figy. Fototoxikú reakciu môže vyvolať aj kontakt s niektorými trávami alebo rastlinami (ruta voňavá, rebríček obyčajný, archangelika lekárska, bolševník obrovský). Furanokumaríny a antrachinóny – látky zodpovedné za fototoxickú reakciu.

Prítomnosť iného kožného ochorenia. Prítomnosť atopickej alebo aj inej dermatitídy zvyšuje riziko vzniku alergie na slnko.

Alergia zo slnka v rodinnej anamnéze. Ak máte súrodencia alebo rodiča, ktorý je alergický na slnko, pravdepodobnosť, že budete alergický na slnko aj vy je vyššia.